

Új kezdet: megtérésre hívó szó

Márk 1,1-5
Ádvent 1. vas.
1952. nov. 30. Börcs.

Ma ádvent első vasárnapja van. Ezzel a vasárnappal új egyházi esztendő kezdődik. Amikor az ember új életkeretbe lép, mindig szeretne abba új emberként belépni. Van ebben a vágyban ítélet a múlt fölött: nem jól volt, ahogy volt, másképp kellett volna csinálnom; de van benne ugyanakkor elpusztíthatatlan vágy és reménység is egy szebb, jobb és igazabb élet után. Ebben az irányban indít el az egyház is minket, amikor ádvent prófétájának, Keresztelő Jánosnak alakját és üzenetét állítja elénk, s az új kezdetet akarja munkálni akkor, mikor az ő megtérésre hívó szavát hirdetteti nekünk.

1. Új kezdetet akarsz? Lásd meg a bűneidet!

Ezt hirdeti nekünk mindenekelőtt az ádventi, megtérésre hívó szó.

Keresztelő János hivatása az új élet útegyengetése. Az új kezdet tehát nem érkeztetik meg egyszerű könnyedséggel hozzánk. A hozzánk vezető úton akadályok meredeznek eléje, amiket előbb el kell az útból takarítani. Ez az akadály a múlt. Az új kezdetbe mindig belekapaszzkodik a múlt; abba, ami lesz, az, ami volt. Nem tudunk csak úgy egyszerűen szabadulni a múltunktól. Amint a nyugalmi helyzetéből kimozdított inga előbb-utóbb visszakerül a régi nyugalmi helyzetébe, éppúgy az újat kezdő embernek is utána nyúl a múlt. Megszokottságunk, kényelemszeretetünk fékezi az új kezdet nagyszerű lendületét. A mindig kéznél levő szokás utánunk nyúl, s mi is könnyen utána nyúlunk a mindig kéznél levő szokásnak. A múlt tehát nem a megsemmisülés sírverme, hanem a jelenben is dolgozó hatalom. Azt is lehetne mondani, hogy a múlt élő személy. Kísér minket lépten-nyomon. Úgy jár utánunk, mint az utcaseprő az úton. Felszedegeti, összegyűjti, amit elhullattunk az úton. Nem a babérokat, a szép emlékeket, hanem a szemetet, a bűneinket, s mikor más útra akarunk térni, újat akarunk kezdeni, kiönti elénk, hogy megbátortalánítson. Mikor így egy szemétrakáson elénk áll a múltunk, magunk is elborzadunk tőle. Útközben nem is gondoltuk volna, hogy ennyi szemét marad utánunk. Elhisszük, hogy igaza van a nagy utcaseprőnek, a Sátánnak, amikor azt mondja, hogy ilyen ember, mint én is, hiába próbál újat kezdeni.

Akármilyen kellemetlen is, mégis igaz: új kezdet nincs a régi bűnök felismerése nélkül. Ezért ostromozza Keresztelő János a bűnt, mégpedig nem általánosságban, hanem az újat kezdeni akaró embernek a saját bűnét. A csak magával törődő embernek megmondja: „Akinek két köntöse van, egyiket adja annak, akinek nincs.” Az adócsaló vámszedőnek fejére olvassa: „Semmi többet

ne követeljete, mint ami előtökbe rendeltetett.” A hatalmával visszaélő katonára ezzel pirít reá: „Senkit se háborítsatok, se ne patvarkodjatok és elégedjete meg a zsoldotokkal!” (Luk 3,10-14) Csak állj oda a Szentlélek elé, mint a sokaság Keresztelő János elé, s kérdezd meg: Mit cselekedjem? — a bűnt felfedő Szentlélek Neked is meg fogja mutatni bűneidet!

2. Új kezdetet akarsz? Valld be bűneidet!

Ez az adventi, megtérésre hívó szó második üzenete.

A Keresztelő János hallgatására a pusztába tóduló sokaság nem bosszankodással hallgatja a fejmosást, nem próbál védekezni a vádak ellen, hanem elfogadja az igehirdetés reá vonatkozó ítéletét, s vallást tesz bűneiről (5.v.). Megrázó jelenet lehetett ez. Hatalmas sokaság tolong a próféta körül. Csupa férfi. Köztük sokan a fővárosból valók, előkelők, gazdagok, hatalmasok, rangtartók. A próféta ajkán ostorcsattanásként hangzik az ige. Nem kertel. Nevén nevezi a bűnt. Csontos mutató ujját nekiszegzi az embernek: Te vagy az az ember. Az egyik férfi arca elpirul. Talán gyerekkorától nem pirult el már egyszer sem. A másik szeme elfátyolosodik, a keze fejével szégyenkezve törli ki szeméből a könnycseppet. Nemcsak azt szégyenli, hogy férfi létére sír, hanem azt is, ami miatt sír. A harmadik már nem is akar uralkodni magán. Szabad folyást enged könnyeinek. Hatalmas mellkasát csak úgy rázza a zokogás. A negyedik világgá kiáltja bűneit. Nem törődik most azzal, hogy leleplezése megtépázza a tekintélyét. Egyszerűen nem bírja tovább hordozni. Rettentő mélységek tárulnak fel. Mindenkre átragad a bűnvallás. Az ige szerint senki sem tudja kivonni magát a hatása alól. Mindnyájan (5.v.) mennek az új kezdet útján a Jordán hullámaiba, hogy benne megfojtassék a „rég ember”, s újat kezdessen az, aki a hullámokból előjön.

Új kezdetet akarsz? Valld meg te is bűneidet. Az a tapasztalatunk, hogy a bűnnel való szakítás enélkül nem megy. Ez töri meg a bűn hatalmát rajtunk.

3. Új kezdetet akarsz? Fogadd el a bűnbocsánatot!

Ez az adventi, megtérésre hívó szó harmadik üzenete.

A 4. vers szerint Keresztelő János a megtérés keresztségét prédikálta a bűnöknek bocsánatára. A keresztség tehát, melynek a sokaság aláveti magát, nem az emberi elhatározás komolyságának pecsétje. Nem egyszerű jelképe annak, hogy a bűnét megismerő, megbánó, megvalló ember szakítani akar a bűnnel, betemeti régi életét a hullámsírba, s új életet kezd. Még eddig mindenki kudarcot vallott, aki saját erejéből akart új életet kezdeni. A bűneinket nem lehet egyszerűen a hátunk mögé vetni s elfelejteni, nem lehet jóvátenni, sem levezekelni. Ami megtörtént, azt nem tudom meg nem történtté tenni. Nincs más

megoldás a bűneinkre, mint a bűnbocsánat. Vagy megbocsáttatnak a bűneim, s akkor minden el van intézve, vagy nem bocsáttatnak meg, s akkor minden hiába.

Sok alázat kell annak belátásához, hogy rá vagyunk szorulva a kegyelemre és sok hit ahhoz, hogy el tudjuk a kegyelmet fogadni. Keresztelő János hallgatóinak sem volt könnyű. Az, ahogyan Keresztelő János munkájában közeledett feléjük a bűnbocsánat, valami egészen új és szokatlan volt. Kerestek ők eddig is bűnbocsánatot, de mindig az áldozat útján. Minél nagyobbak voltak a bűneik, vagy minél nagyobbaknak érezték őket, annál nagyobb áldozatot vittek fel az Úr házába. Hitték is, hogy áldozati oltárról alácsorgó vér elégtétel Istennek. Most azonban nem veszi körül őket a templom, nincs áldozati oltár, nincs pap, aki közbenjárjon a bűnös és a megbántott Isten között. A kezük is üres. Nem hoztak áldozni valót. Ennek a bűnei miatt kesergő, Istennek semmi elégtételt adni nem tudó, üreskező népnek hirdeti Keresztelő János a bűnök bocsánatát, Isten kegyelmét. Ezt kell hittel elfogadnia.

Ez Jézus Krisztus, az Isten fia evangéliumának a kezdete (1.v.). Ez az örömhír hirdettetik ma is a bűnei fölött kétségbeesett embernek: Jézus Krisztus, az Isten Fia azért jött erre a világra, hogy egyetlen nagy golgothai áldozatával eltöröljön és fölöslegessé tegyen minden bűnért való áldozatot, s ingyen adja a hívőknek a bűnbocsánatot. Hidd és fogadd el ezt.

4. Új kezdetet akarsz? Tekintsd Isten hozzád küldött angyalának az egyházat!

Isten a régiék felszámolását s az új kezdetet, a bűnök leleplezését, az azok megbánására, megvallására és elhagyására való felhívást, a bűnbocsánat felkínálást emberen keresztül végzi. A mai igében Keresztelő János az az ember, aki mindebben a Szentlélek eszköze a judabeliek számára. Márk az Úr követének, az eredeti szöveg szerint, az Úr angyalának (2.v.) nevezi őt. Nem volt könnyű Keresztelő Jánost az Úr angyalának tekinteni. Nem volt rajta semmi a mennyei seregek dicső fényességéből. Aszkéta vonású, szegény ruhájú, torzonborz ember volt. Szava sem édes méztől csepegő. Nem veszik őt körül emberi szemnek imponáló csodák. Ez a világ ugyanis nem látja, hogy a legnagyobb csoda ezen a világon egy bűnös ember megtérése. Mégis ezen a szegény, szörccsuhás, nyersbeszédű emberen keresztül lép be Judea életébe az új kezdet, Jézus Krisztus, az Isten fiának evangéliuma.

Ma is így van. Emberi eszközön, az egyházon keresztül akar belépni a te életedbe is Jézus Krisztus, Isten fia, az új kezdet. Jézus Krisztus akkor már 30 éve élt a zsidók között. Közöttük volt, de nem jelentett számukra semmit. Keresztelő Jánoson keresztül lépett be az életükbe. Velük élt az új kezdet, de Keresztelő János nélkül megcsontosodtak volna az utált régiiben. Közel volt hozzájuk, a kezükkel elérhették volna a bűnbocsánatot, de ők Keresztelő János

nélkül elvesztek volna bűneikben. Ezért tekinti Márk Jézus evangéliumának kezdetéül Keresztelő János fellépését, nem pedig karácsonyt, Jézus megszületését. A meglevő Jézus akkor lesz számomra élő, amikor egy emberen keresztül belép az életembe.

Ne vesd hát meg az egyházat, mert szegény, hatalom nélkül való, s mert talán pusztában él! Ne bosszantson, ha talán szava kissé nyers a hízelkedéshez szokott füled számára! Isten hozzád küldött angyala ő, hogy nem hiába született, élt s halt meg érett Krisztus. Menj hozzá, mint Judea népe, még a pusztába is, és hallgass rá, ha kemény is a szava!

Enyém is lehet tehát az új kezdet? Az igében az új kezdet két tényen alapszik: Isten ígéletén és Isten ajándékán. Az ígélet Keresztelő János (2.v.), az ajándék Jézus Krisztus. Keresztelő János által tehát nem eltaszítani akar Isten, hanem ép magához hívogatni, Jézus Krisztus pedig szintén nem egy igaz, hanem egy bűnös néphez jön. Ebben lehet az én bizodalمام is. Kezdődjék hát el bennem is az új egyházi évvel Jézus Krisztus, az Isten fiának evangéliuma, s fejeződjék majd be azzal a bizonyágtétellel, mellyel Márk evangéliuma befejeződik: Az Úr együtt munkálkodott velük, megerősítvén az ígét a jelek által, amelyek követik vala. (Márk 16,20). Ámen.